

2006. január - február

V. évfolyam 3. szám

Bábosházi

figyelő

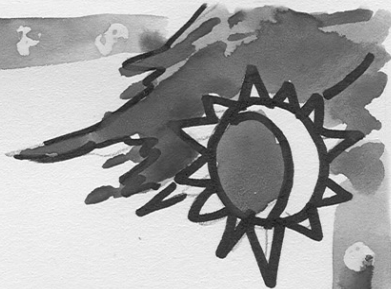

Tartalomjegyzék

Fanfár.....	1
Kristálygömb.....	2
Képmutogató.....	4
Rügyfakadás Tündérkertben.....	6
Meseország vándorai.....	9
Postagalamb.....	12
Maskarádé.....	13
Terülj, terülj, asztalkám!.....	14
Hír-harang-virág.....	18
Hetednapj játékok.....	19
Túl az Óperencián.....	20
Szezám, tárulj!.....	23
Játszóházi lámpás.....	28
Gyöngykagyló.....	30
Soroló.....	32
Mesekamra.....	35
Bábos-házi-rend.....	41

Fanfár

Úgy volt az régen is, ahogy most is van! Ugyanis a gyerekek régen is nagyon várták a telet, főképpen azt, hogy leessen a hó. Anyukám már november elején azzal biztatott: „Ne félj, Erzsébet napra lesz itt hó!” S ez jó ideig így is volt. November 19-én már gyúrtuk a hógolyókat, és az udvaron sorakoztak a hóemberek. Emlékszem olyan télre, amikor az udvarunkon járatokat, szinte labirintust alakítottak, ástak a felnőttek, hogy lehessen közlekedni. A járatokban nagyszerűen lehetett cicázni, és én – 4-5 éves forma lehettem – ki sem látszottam a hólabirintusból.

Aztán évek teltek el, hogy csak kevés hó hullott, és már lassan kinőttünk a hógolyózós korból, amikor egy télen ismét nagy hó esett. 1976 telén volt ez, ha emlékezetem nem csal. A frissiben alakult vajtínás csapattal kitaláltuk, hogy menjünk ki Bánkra az erdőbe szánkózni.

Nosza, útra keltünk, és az otthon található szánkókat összeszedve 2-3 autóval a bánki erdőben borogattuk egymást a hóba, amikor valaki kitalálta, hogy kössük a koci után a szánkót, úgy sokkal izgalmasabb lesz a játék. Remekül éreztük magunkat – egy ideig. A koci 20-30 km-es sebessége szédületes volt a szánkón, de minden fékezésnél az autó csomagtartójára „kenődünk fel” (Tibi nagy derülségére, mivel ő vezette az autót). Egyre jobban belemelegedtünk a játékba, amikor is egyikünk felvetette, hogy kössük egymás után a szánkókat, s így többen tudunk egyszerre száguldani. Ez is jó móka volt, egészen az első kanyarig, amikor elszakadt az első szánkó kötele, és mi szálltunk, borultunk mindenfelé. Béla (bábszínházunk oszlopos farkasa) egyenest a koci mögött landolt, fejjel lefelé a hóban, mi pedig rajta. „Görögös arcéle” kicsit elmozdult, s a társaság többi tagjai is fájlatták csontjaikat. Így aztán véget ért a szánkózás, és mentünk a baleseti sebészetre, ahol egymástól kérdeztük, hogy ki is találta ki ezt a koci után kötött szánkózást...

Asbóth Anikó

KRISTÁLYGÖMB

Az utolsó képen, amit a Kristálygömbben láttunk, fiatalok készítettek bábokat, játszottak is velük, majd a vezetőjük beszélt hozzájuk gondterhelten, komolyan. A kép akkor elsötétült, de most újra felfénylik varázsgömbünk, és fényével maga köré csalogatja a Vojtina történetét megismerni kívánókat...

Emlékeztek még rá, hogy mit írt ki nekünk a Kristálygömb? Igen, azt, hogy **Vojtina**. Miért írhatta? Kérdezzük meg tőle? Jó, akkor gyertek közelebb, s nézzük, miről mesél!

Mennyi vidám fiú és lány! Milyen fura ruhákban vannak! Ezek jelmezek! Miért öltöztek ilyen viccesen? Látom már! Nézzétek csak, ott van a falon a naptár, és azt mutatja: **1975. december 31., Szilveszter**. Szilveszter van! Hol vagunk?

Toldi, 1979.

Nézd már, az ott Anikó, meg Béla, meg Kornél, meg én is ott vagyok! A többiek meg a Postás Ifjúsági Klub tagjai. Most egy páran kiválunk a táncolók közül, s egy irodába megyünk. Kornél (Giovannini) beszél. Hallgassátok csak! „Ha komolyan gondoljátok, hogy továbbra is bábozni szeretnétek, s ezért minden töletek telhetőt megtesztek, és ha a Posta is befogad min-

ket, akkor továbbra is vezetőtok maradok. A nevünk pedig Arany János: Vojtina ars poeticája című verse alapján legyen Vojtina! Elfogadjátok?” „Igen!”- mondjuk mi, de kik is vannak itt? **Árva Imréné, Asbóth Anikó, Giovannini Kornél, Megyeri Béla, Németh Ibolya, Szabó Gizella, Szabó Tibor, Tóth János**. A Vojtina bábegyüttes alapító tagjai.

Megint a klubban vagyunk, de már 1978-ban. Milyen sok új vojtinás! Faragjuk, varrjuk Szász Zsolti tervei alapján *A csodálatos nyúlcipő* bábjaikat. Közben Popi (Popovics Hajnalka) dalait tanuljuk. Ez meg Salgótarján! Most veszi át Kornél a Népművelési Intézet Nívódíját, amelyet a *Toldi* című előadásunkért kaptunk. Kornél állította színpadra Arany János művét, és a kerámia bábokat is ő készítette. Zenekarunk is van, Hegedűs Csabi a vezetője.

Újra szilveszter van a klubban! 1980. Sokan vagyunk, de most mindenki szomorú. A lányok sírnak is. Mi történt? Kornél most mondta el, hogy a pécsi Bóbita Bábszínház 1981-től Giovannini Kornélnak, Megyeri Bélának és Szabó Tibornak állást ajánlott, Asbóth Anikót és Tóth Jánost pedig a későbbiekben szeretné leszerződtetni. Ez az utolsó közös szilveszterünk, ezért a nagy szomorúság.

Nézzétek már! Ismét örül a Vojtina! Békéscsabán vagyunk, 1984-ben. Az UNIMA-diplomát veszi át az együttes (Anikó, Sári, Béla, Simson és Tibi), valamint a zenészek (Szőke Évi, Méhes Jancsi, Oláh Tibi, Pikó Sanyi és Tikász Sanyi). Újra együtt a csapat, csak Kornél maradt Pécssett.

Újabb UNIMA-diploma 1985-ben a pécsi Nemzetközi Bábfesztiválon! Az *Erős Jánost* játszottuk.

Erős János, 1985.

Látjátok azt a szakállas, komoly bácsit? Ő Pap Gábor. A Szépenzengő pelikánmadárról, a magyar népmesékről és a hagyományainkról mesél nekünk. Ő az új tanítónk. Nagyon sokat tanulunk tőle. Nívódíjat kapunk a *Szépenzengő pelikánmadár* című előadásunkért.

Idenézzetek! Ezek meg az 1986-ban játszott előadásaink: *A fehér macskabercegnő*,

A Szépenzengő pelikánmadár, 1986.

Nyakigláb, Csupabáj meg Málészáj, Melyik a butább?, Piroska és a farkas, János vitéz, A három kiscsiga és a farkas, A Szépenzengő pelikánmadár.

Milyen oklevél ez? A Népművelési Intézet 1986-ban a Vojtina bábegyüttesnek kiváló együttes címet adományoz. Mit szoltok hozzá?

Elromlott a Kristálygömb hangja? Jaj, dehogya! Franciául beszélünk. Nantes-ban játszunk a *Nyakigláb, Csupabáj meg Málészáj* című műsorunkat.

Halljátok? Most meg németül Ausztriában! Tudjátok, ki zenél ebben az egérjelmezben? Resó Gyuri az! A *brémai muzsikusokban* játszik 1990-ben.

A Városháza Tanácsterme. Mit keresünk itt?

A brémai muzsikusok, 1990.

1992. november. A városi közgyűlés egyik napirendi pontja a Vojtina bábegyüttes hivatásos színházzá válása. Szavazás. Látjátok? Mindenki felemeli a kezét – nem, egy ember tartózkodik –, 1993. október 1-től létrejöhét Debrecen önálló bábszínháza, a **Vojtina Bábszínház!**

Halványul a Kristálygömb. Elfáradt. Nem is csoda, hiszen majd' húsz évet utazott velünk. Hagyjuk pihenni! Még visszatérünk hozzá úgysis...

Szabó Tibor

KÉP MUTOGATÓ

*Mi eddig árnyék volt,
most emberré válik:
minden arcvonás tisztán látszik,
ha egy jóbarát keze pálcát ragad,
s mindenre, mi fontos, rámutat.*

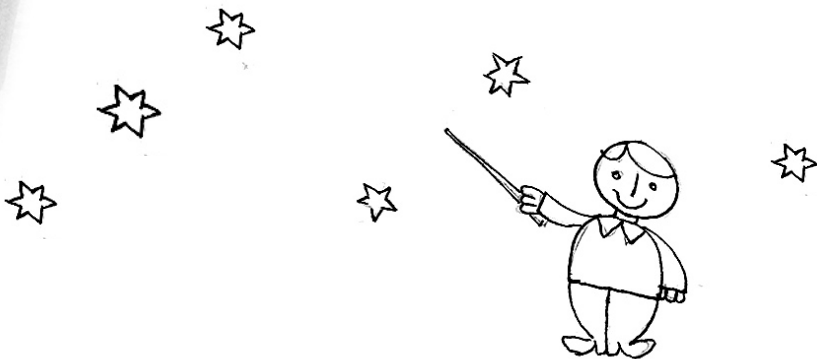
Hell Krisztina

Hell Kiki színházi módra

Végy egy nagy adag jókedvet, adj hozzá kreativitást és fantáziát. Ha ez megvan, törd fel a borús időkben mindig felvidító gyermeki játékoságot; válaszd szét az érzékenységet és a komolyságot, majd keverd fel habosra. Fűszerezd egy csipetnyi önbizalomhiánnyal és egy nagy kanál humorral. Díszítésnek tegyél rá két csillogó szemet, egy vidáman mosolygó száját, és máris fogyasztható. Rosszkedv ellen ajánljuk. Édesszájúak, vigyázat! Túlzott fogyasztása függőséget okozhat!

Négy évvel ezelőtt tíz kicsi ember dugta össze a fejét a Kolibri Színházban. Izgatottan és zavartan pislogtak egymásra. Egy bajuszos bácsiféle jött be közéjük nagy zsákkal a kezében, és azt mondta: „Szervusztok! Szívós Károly vagyok. Nálam fogtok bábozni tanulni.” És elkezdtek közös életünket tizen.

Első közös előadásunk egy commedia dell'arte volt, a *Három megesett lány*, amiben Kriszti egy elkényeztetett úrilányt

játszott. Jirži Menzel kanavásza alapján improvizáltuk a szöveget és a cselekményt. Sok meglepő helyzet született a játékból, de még a rendező, Árkosi Árpád is hasát fogva nevetett, amikor Kiki a „Szeretlek is meg nem is” című slágert énekelte az erkélyjelenetben. Vicces oldalát sosem tudta elrejteni, bábozáskor gyakran falnak rohant és arra művészien felkenődött, csak hogy megnevettesen minket. A *Királyfi és koldus* előadáson külön szám volt, amikor „véletlenül” megbotlott, és a teljes színpadon végighasalt előadásról előadásra (saját testi épségét és arcizmait nem kímélve)! Ezért is mondja róla volt osztálytársunk, Krausz Gabi, hogy Kikiben a „kecsességét” szereti a legjobban. Komoly énjét esténként a Zéró Műhelyben (alternatív színházi társulás) élte ki, ahol éjjelente próbáltunk. Onnan hajnalban berontottunk a színházba, hogy előadás előtt stikában aludjunk pár órát a színpad feletti hídon. Aztán sulis órák, tréningek és próbák... majd kezdtük az egészet előlről. Három év alatt sokan lemorzsolódtak közülünk, de Hell Kiki oszlopos tagjává vált az osztálynak és a Kolibrinek egyaránt. A

színház rengeteg élménnyel, munkával és mesterrel ajándékozott meg minket. Szívós Karit és Török Ágít szinte szüleinknek tekintettük, javarészt „belőlük vagyunk” és Nagy Mariból, aki első számú mesterünk volt. Ő elsősorban nem is csak színész próbált nevelni belőlünk. Azt akarta, hogy emberek legyünk (ahogy ő mondta), ami - végül beláttuk - még nehezebb feladat.

Utóirat:: Ha jót akartok magatoknak, Krisztinának ne szólítsátok, mert azt utálja! A Krisztit szereti, de aki megismeri, rájön, hogy az ő szeleburdi, kedves báját a legjobban egy név fejezheti ki, amely mára fogalomná vált: Hell Kiki.

Alexis Rita
bábszínész,
a Kolibri Színház tagja,
Kriszti barátja és játszótársa

RÜGYFAKADÁS TÜNDÉRKERTBEN

Télidőn mintha csendesebb volna az emberek világa: nemcsak a földekre borul puha hótakaró, hanem a zajokra, zörejekre is. Bezzeg a mesetermő Tündérkert még februárban is hangos! Emitt egy kisfiú nyargalászik paripáján az örömtől kurjongatva, amott meg muzsikusok húzzák el a rablók nótáját...

A kertészek azt jósolják, hogy két új mese pottyan le éretten az ágról az esztendő második hónapjában: a „Mese Pipo hercegről, Pipo lóról és Popi hercegnőről” 2006. február 5-én, „A brémai muzsikusok” pedig 2006. február 12-én kerül a közönség elé. Ha Nektek is hiányzik már egy kis jóízű muzsika meg zajongás, akkor gyertek, hallgatózzunk be a Kertbe!

Mese Pipo hercegről, Pipo lóról és Popi hercegnőről

Próbaképek...

Én a medve bőrére nem iszom, Pipo előadásából mi lesz, nem tudom. Csak hallomásból hallottam, hogy a kicsi Pipo embernek és férfinak tanul útja során, mint a Fehérló apró fia, és olyan, mint a legnemesebb nemes, a Kis Herceg maga: nemcsak tövestől csavarja ki a fát, de a szívével lát igazán.

Társa is akad a hosszú útra, barátot kap születésnapra, vöröset, mint egy róka, nem lustát, mint egy foka, igaz, jó cimborát, Pipo paripát.

Nem volt hozzá fukar Gripari, a szerző,

a megpróbáltatások végén vár rá Popi, az álmaiban szereplő hercegnő.

Ezt a mesét rendezi Micsa Móni rendbe, hogy a színészek és a mese beleférjenek a megfelelő keretbe, hogy megtalálja játszó és közönség az előadásban elfoglalt legidillibb helyét.

Mara, Móni, Béla, Melinda, Gergő és persze Dávid, a leendő Pipocska szövetkeznek erre a darabra - hisszük, hogy nem túl nagy falatra.

A hit persze fontos, de magában kevés, jöhet az összeemelegedés, ami nem csupa puszi és ölelés, hanem próba, kemény munka, sírás és nevetés.

De hogyan? Se báb, se dísz, se csodás zene, ami magával visz.

Míg a varrólányok szőnek-fonnak Fekete Dóra terve nyomán, Ágoston Béla melódiát fúj, füttyül, fabrikál, Grosschmid Erik mozgó bábokat komponál. Addig a játszó társasága a színház pincéjében

összeszedi magát, enyhül a kollegialitás, elmondja kínját, hogy éppen hol szúr, most éppen mi fáj.

Utána bemelegítés, egy kis pihegés, majd a felfedezés: kinek milyen a szeme, ha szemedbe néz, hűvös-e vagy meleg a kéz, amely hozzám ér, milyen a bőre illata, samponos-e vagy csibeszagú a haja. Helyzetgyakorlás aztán: hogyan éred el, hogy aki szemben térdepel, titkát végre kiadja, az ember a másikat bökje vagy simogassa.

Lassacskán régi előadások szép bábjai is előkerülnek, hogy a próbán pótolják a műhelyben készülöket. Először báb mutatja, mit csináljon a színész, aki előtte áll, majd ő illegeti szemben - mint tükör előtt - magát. Majd történeteket találunk ki, ami egyszer megeshetett, aztán két szerep, és kezdődhet a jelenet.

Színészkedésből így készülünk színészkedésre, szükség van két hét bemelegítésre.

Kiss Gergely Máté

Mese Pipo hercegről, Pipo lóról és Popi hercegnőről

Pierre Gripari meséje nyomán színpadra írta:

Halmi Gábor

Báb - és díszlettervező:

Grosschmid Erik

A textilmunkák (jelmezek, bábok, díszlet) kivitelezésének vezetője:

Fekete Dóra

Zene:

Ágoston Béla

A játékszók:

Fekete Dávid, Kiss Gergely Máté, Megyeri Béla, Nagy Mónika, Pallai Mara, Papp Melinda

Rendező:

Micsa Mónika

A brémai muzikusok

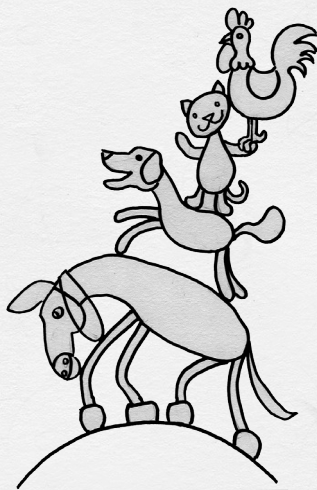
Hallottatok már valaha doboló számról vagy lantot pengető kutyáról? Vagy találkozott közületek bárki is kakassal, akinek macskazenész kísérte az énekét? Erre még Jacob és Wilhelm Grimm, a 19. századi német testvérpár is azt mondta, hogy: „Mese!” Éppúgy, mint Holle anyó, Hamupipóke vagy Csipkerózsika históriája... De ha már mese, akkor ott a helye a meséskönyvben, mondták magukban a Grimm testvérek. Bejárták hát az akkori németlakta vidékeket, hogy összegyűjtsék és mindenki számára megismerhetővé tegyék azokat a történeteket, amiket az emberek addig szájról szájra adtak tovább egymásnak. Nálunk, magyar földön is sokan kutatták és gyűjtötték a meséket (például Kriza János vagy Vikár Béla), sőt, egész Európában úgy gondolták az emberek, hogy a népük meséi megmutatják nekik, honnan is erednek a gyökereik. A mesegyűjteményeket sok-sok nyelvre lefordították, és egy-egy mese úgy belopta magát az olvasók szívébe, hogy a sajátjuknak kezdték érezni, és hozzátettek vagy elvettek belőlük szájuk íze szerint.

„A brémai muzikusok”, akiknek a németországi Bréma városában szobrot is állítottak, és akikről a mi bábéledásunk szól majd, tulajdonképpen háziállatok. Mindannyian megöregedtek, és nem tudják már úgy tenni a dolgukat gazdájuk házában, ahogy addig. Egy szamár, egy kutya, egy macska és egy kakas találkozik az országunton, akik a szamár ötletére Brémába indulnak városi zenésznek, mert hogy talán annak még jók lesznek.

Útközben egy erdőben éri őket az este, ahol megpillantanak egy kivilágított házat. Szívesen megaludnának benne, csakhogy a házban rablók tanyáznak. Egymás hátára állva „muzsikálni” kezdenek (ki ordít, ki csahol, ki nyávog ki kukorékol), majd a házba az ablakon át berontva elűzik a rablókat. Végre egy jót esznek, aztán nyugovóra térnek. Ám a rablók éjszaka visszatérnek, és egy emberüket beküldik a házba kikélni a helyzetet. A sötét házban rémisztően villog a macska szeme, a kutya a kémlelő lábába harap, a szamár belerúg, a kakas meg felébredvén hangosan rákukorékol - mintha egy iszonyatos szörny támadt volna szegény rablóra! El is iszkol társaival együtt gyorsan, a négy brémai zenész pedig letelepszik a házban, s élnek, míg meg nem halnak.

A történet újra és újra felbukkan a bábszínpadon: a Vojtina Bábszínház 1990-ben játszotta először, majd 1995-ben újra, ám 2006-ban egy másik megközelítésben muzsikálnak együtt a brémai zenészek Pályi János rendező segítségével. Az előadás keretjátékában a játékosok (Reschofsky György, Balogh András, Hell Krisztina, Oláh Tímea) egy kis cirkusz pódiumán bukkannak fel, mint szegény komédiások, akiket éppen otthagytott társulatuk csillaga, a főzsonglőr. A közönség viszont bent ül, tehát játszani kell! Az öreg zenebohóc megpróbálja megmenteni az előadást, zenélésre buzdítja társait, de az eredmény siralmas. Aztán eszébe jut, hogy ez a cirkusz korábban bábszínház volt: a ládák mélyéről előszedi a régi kesztyűs bábokat, a poros paravánvásznat, és csinálnak közösen egy bábelőadást. A takarást, a díszletelemeket a játékosok a saját testükből és kelmékből alakítják ki, a neszeket, hangokat szintén kézzel-

lábbal, testtel-szájjal adják. A mese, amit a hipp-hopp bábossá kinevezett cirkuszisták előadnak, a brémai muzsikuskokról szól. No és persze saját magukról, a fölöslegessé, hasznavehetetlenné vált művészekről, akik összefognak, hogy együtt hozzanak létre valami szépet, valami fontosat. A mese megörvendezteteti a nézőket, és meggyógyítja

az elárvult, céljukat vesztő komédiásokat. A zene, a dal is jókedvűvé és bizakodóvá simogat mindenkit (Reschofsky György zeneszerzőnek és a sok izgalmas erdélyi terményhangszernek - zúgattyú, fidula, tökcitera, bika - köszönhetően).

A vége pedig? A mese boldog befejezése, a keretjátékban szereplő cirkuszosok fergeteges, igazi együtt zenélése, és remélhetőleg mosolygós, elégedett gyermekarcok a nézőtéren.

P.M.

Meseország vándorai

Nehéz a tarisznya, lehúzza a mesebeli vándor vállát, kiváltképp akkor, ha sajátjai mellett apja és nagyapja kincseit is magával viszi minden útjára! A szlovákiai Besztercebányáról hozzánk készülődő Anton Anderle mégis örömmel indul el újra és újra, mi pedig itt Debrecenben alig várjuk, hogy belekukkanthassunk vándortarisznyájába!

Anton Anderle

„Ádámtól kell kezdenem a történetet, vagyis inkább Mihálytól, aki a nagyapám volt. Ő az, aki megalapította a bábszínházunkat, és létrehozta ezt a családi hagyományt. Nagymamám, Eva Kourilova árvalányként került hajdan a Strazan famíliához, akik kocsis komédiások voltak. Köztük nőtt fel, segített a háztartási munkákban és a színház körül. Strazanék sokat időztek Radványban, a nagymama itt szeretett bele Michal Václav Anderlébe, a nagyapámba. 1909-ben összeházasodtak, és született négy gyerekük. Aztán jött a háború, nagyapám bevonult, és félig nyomorékként tért haza. Lakatosként nem kapott munkát, a családot viszont el kellett tartani, így a nagymama biztatására megvették Strazanék régi bábszínházát, és játszani kezdtek. Pardon! Először a nagymama játszott, ahogy Strazannál tanulta, majd később a nagypapa is-állítólag parádésan. 1919-ben kezdődött mindez: nagyszüleim bejárták egész Szlovákiát, és a négy gyerekből kettő - apám, Bohuslav és Jaroslav nagybátyám - velük játszott. A fiúk felnőve önállósodtak (képzeljék, a nővérük is egy báboshoz ment feleségül!), ekkor a nagymama visszavonult, de részt

vett a családi vállalkozás irányításában, és szedte a belépőket. Nehéz életük volt, de az emberek jól érezték magukat az előadásokon, így valahogy túléltek mindent. Kocsival utaztak mindenfelé, majd később, amikor Fonkal mester kisebb bábokat is csinált nekik, elég volt a bicikli is. Egy batyuban elfért a színház, egy félóra alatt össze lehetett rakni, és kezdődhetett a játék. Vallási és mitológikus témájú darabokat, híres operák librettóit és közismert műveket játszottak: *Genováva*, *A bűvös vadász*, *A velencei kalmár*, *Rinaldo Rinaldini*, stb. A *Rinaldo Rinaldini*t pl. 7-8 részes sorozatban adták, és hogy a nézők el ne unják, sokszor hozzáköltöttek maguktól is néhány részletet. Nagybátyám egész nap bábokat faragott, amik estére már

színpadra kerültek. Néha a történetet aktualizálták aszerint, hogy hol léptek fel. Én is már kislányként elkezdtem apámnak segíteni a játékokban. Néhány szöveget hamarabb megtanultam, mint hogy tudtam volna olvasni. Olykor nekem is jutott egy-két mondat, amikor gyerekhangra volt szükség, így aztán játszottam a *Jánosikban*, és boldoggá tett a siker. Persze volt saját kicsi bábszínházam, otthoni használatra, a Münzberg cégtől.

Elkezdtem bábokat faragni is, de amikor idősebb lettem, az ipari iskolában néha a föld alá tudtam volna süllyedni szégyenemben, amikor azt kérdezték, hogy az én apám-e a bábos. (Főleg a lányok előtt!) Más érdekelt, nem a színházasdi. 1970-ben segítettem apámnak fellépni a prágai Martin Színházban (ugyanis 1955-1970 között a „szakértő elvtársak” megtiltották neki a játékot). Nagy sikere volt, rám is hatott, beismerem.

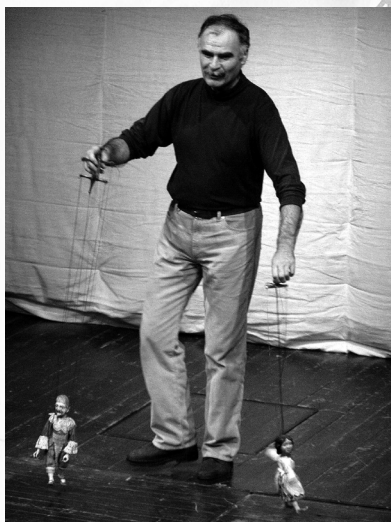

Pár évvel később, apám halála után én is elkezdtem játszani. 1983 után kezdtem az „amatőr” fellépéseim után bekerülni a bábszínházi körökbe, főleg külföldön. 1989 után úgy döntöttem, hogy hivatásos bábos leszek, és megalapítottam a *Tradicne bábkove divadlot, azaz a Hagyományörző Színházat*, amivel az apai és nagypapai *Skrbol és Gasperek* színház nyomába léptem.

A műsoram népi eredetű, a bábjaim drótos marionettek, a felszerelésem a barokk színház klasszikus kicsinyített változata, és ami még lényeges: én magam játszom a bábokkal egyedül. Ha van zenei kíséret a játékhoz, az mindig élőzene, és egy ember játssza népi hangszereken.

Állandó színházépületem nincs, „kocsis színház” az enyém is, mint a nagyszüleimé, csak én nem lovakkal járom a világot, hanem furgonnal. 10-12 darabom van - *Don Juan, Jánosik*, *Gasperek*ről és *Kubor*ról szóló történetek, na meg *A világ legkisebb cirkusza*- nekem ennyi elég. A nézők szívesen megnézik ugyanazt az előadást többször is.

A világ szinte minden táján játszottam már, külföldön legtöbbször *A világ legkisebb cirkusza* című előadással, amiben kevés szöveg van, és az is könnyen elsajátítható a fogadó ország nyelvén. Fesztiválokon az emberek jól akarják érezni magukat, így nekem is jobb játszanom, elvégre a színház az emberekért van. Sokszor nevetnek a furcsa kiejtésen, ha a nézők anyanyelvén szólalok meg játék közben. Akkor van baj, ha előadás után megkeresnek, és beszélgetni is szeretnének velem: ilyenkor jön a kézzel-lábbal dialógus!

Ami a bábgyűjteményt illeti: gyerekkoromban asztali- és karórákat gyűjtöttem, aztán rájöttem, hogy öreg órákat akárki gyűjthet. Prágában megismerkedtem egy marionettgyűjtővel, és én is kedvet kaptam a dologhoz. Mert ki más kezdhetne volna több joggal a bábgyűjtést, mint én, aki már gyerekkorom óta a bábszínház körül forgolódom. A növekvő gyűjtemény mindenkit elvarázsolt, aki látta, és titkon reméltem, hogy egyszer eljön az idő, hogy a világ elé tárjam. A gyűjtés, mint minden más hobby, tágítja a látóteret és növeli az ismereteket. Rengeteg szöveget kerestem elő, magnószalagra rögzítettem apám több mint húsz darabját (ő mondta fel!), régi szaklapokat, dokumentumokat kutattam elő, aztán múzeumokba jártam, hogy bábkészítő mesterek munkáival ismerkedjek.

Apám kisebb bábjából maradt egy készlet (a Strazan-féle bábokat nagymama odaadta a Matica Slovenska gyűjteményébe), a nagybátyáimtól is kaptam bábokat, vettem

is néhányat: mára csaknem ezer bábból áll a gyűjtemény, amiből én kb. 30 bábbal játszom rendszeresen. Apám kedvence figurája Skrhola, a parasztember volt, az enyém Gasparko, ezenfelül nagyon vonzódok az ördögbábukhoz. Talán azért lehet ez így, mert amikor gyerekként bábokat faragtam, az ördögök készítésénél volt arra lehetőség, hogy másképp csináljak dolgokat, mint egy lovag vagy egy parasztember esetében. Mindegyiküknek más az arckifejezése: egyikük buta, a másik keserű, a harmadik vidám.

Bábjaimnak saját életrajza, családfája van, egyelőre sajnos csak az én fejemben. Remélem, idővel majd papírra vagy számítógépre kerül. Az álmodom az, hogy ne csak egy-egy bábót tudjak megszerezni, hanem egész kollektiókat.

A hobbym szórakoztat és éltet. Szoktam mondani, hogy előadás közben halok majd meg.

Mindkét fiam és lányom örökölt színészi tehetséget, de nincs olyan kapcsolatuk ezzel a foglalkozással, amilyen nekem. Ezért várom az unokámat, és remélem, hogy rajta keresztül folytatódik a családi hagyomány. Ez az én nagy kívánságom. Továbbadni a bábosok kormánypalcáját (valamint a Szlovákiában egyedülálló gyűjteményt a marionettbábokkal, dekorációkkal, függönyökkel, plakátokkal és könyvekkel) úgy, hogy a nagyszülők által elindított hagyomány folytatódjék.”

Az Anton Anderle által rendelkezésünkre bocsájtott, vele készült interjúk alapján az életrajzot összerendezgette:

Papp Melinda

Posta galamb

Gondoltatok-e már arra, hogy milyen gyakran hallunk vagy olvasunk az ördögről? Népmeséinkben lépten-nyomon feltűnik, például az *Árgyelus királyfiban*, *Az ördög három aranybajszalában* vagy *Az ördög kilenc kérdésében*... Ne feledkezzünk el Vitéz Lászlóról sem, aki palacsintasütőjével naspángolja el az ördögöt. Nemrég jött el hozzánk a Mikulás krampuszai kíséretében, s nem-sokára jön a farsang, amikor ismét találkozhatunk ördögökkel!

A népszokás szerint farsang idején az emberek ördögbőrbe bújnak, hogy a gonosz, rontó szellemeket elriasszák, hogy elúzzák a telet, s helyére hívják a napsugaras tavaszt. Ha netalántán rosszalkodtok, anyukátok így szól rátok: „Talán beléd bújt a kisördög?” Nos, ezúttal bújjunk mi a kisördög bőrébe! Hogyan képzeltek el az ördögöt? Nagydarab, és az embert a hideg rázza a látványától? Netán picike, és megbújik a sarokban? Van-e szarva? És szakálla? Sokféle alakban megjelenhet, de mi arra kérünk Benneteket, rajzoljátok le nekünk, hogy szerintetek hogyan is fest az ördög!

A beküldési határidő 2006. február 6.

Rajzaitok hátoldalára ne felejtsetek felírni neveteket, korotokat és címeteket! A legérdekesebb ördögös képek alkotói megismerkedhetnek Anton Anderle bábszínházával: 2006. február 19-én megnézhetik az ő ördögfiguráit a kiállítótermünkben, valamint *A világ legkisebb cirkusza* című előadását színháztermünkben.

Rajzaitok Gyerkőcfaunkat fogják díszíteni, és ha elég sok rajzot küldtök nekünk, akkor segítségetekkel sikerül kiúznunk majd Báboházunkból a zord telet is!

Maskarádé

**Közhírré tétetik, hogy
a VI. Debreceni Maskarádé
az Úr 2006. esztendejében,
február havának 16. napján
kezdetét veszi!**

Fagyos Boldogasszony Havában, annak is 16., csütörtöki napján télűző farsangi multság rendeztetik a Vojtina Bábosházban. Vigkedvű komédiások várják a mókát és játékot szerető gyermeknépet ezen a napon, s a sokadalom által kiűzetik a tél a Bábosházból s annak környékéről.

Télűző alakoskodók csapnak nagy csinnadrattát a multságba érkező gyerekeknek: itt lesz a huszár a lovával, hamarjában megpatkoltatja lovát a kováccsal, és úgy megy a csatába.

Reméljük, a morcos medve koma is bemutatja a tudományát, s ahogy szokott, táncol az egybegyűlteknek. Egy nagy tudású kecske is tiszteletét teszi a gazdaasszonyával, langaléta figurások keltik életre a tavaszhiρνököt, és az ördög tudja, ki mindenki jön még el a Tél távozását sürgetvén.

Aki eljön, az biztos lehet abban, hogy e farsangi csütörtökön kiűzzük a Telet a házból, de még a városból is!

A debreceni diákság február 18-án, szombaton a Jégkarnevál csinnadrattájával kergeti ki a tél maradékát a Debreceni Jégcsarnokból.

Eme szíves invitálás mindenkit feljogosít arra, hogy jöveteli szándékát bejelentse a Vojtina figurásainál.

Víg zenezőval és jó szívvel várunk mindenkit!

A Vojtina és az ORT-IKI komédiásai

Terülj, terülj, asztalkám!

Januári előadások

3. kedd 14.00 óra	Színházterem	Ofélia Képeskönyv Erős János bérletA1, A2 Kis hableány bérlet A1, A2
4. szerda 14.00 óra	Színházterem	Ofélia Képeskönyv Pinokkió bérlet
5. csütörtök 10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Ezüst ló bérlet Furulyás Palkó bérlet
14.00 óra	Színházterem	Ofélia Képeskönyv Szivárvány bérlet Jancsi és Juliska bérlet Pöttöm Palkó bérlet
6. péntek 10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Kockásfülű nyúl bérlet
14.00 óra	Színházterem	Ofélia Képeskönyv Réka királyné bérlet János Vitéz bérlet D1, D2 Kis hableány bérlet D1, D2
8. vasárnap 10.00 óra	Színházterem	Ofélia Képeskönyv
11. szerda 10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Bolond Istók bérlet
12. csütörtök 10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Paprikajancsi bérlet Róbert Gida bérlet

15. vasárnap Színházterem **Magelóna**
10.00 óra a nagyváradi Lilliput Társulat
vendéglőadása

19. csütörtök Játsház **Mátyás mesék,**
10.00 óra **avagy Matyi királlyá lesz**
Kukac Matyi bérlet
Hétszínvirág bérlet

20. péntek Játsház **Mátyás mesék,**
10.00 óra **avagy Matyi királlyá lesz**
Igazmondó juhász bérlet

22. vasárnap Színházterem **Ofélia Képeskönyv**
10.00 óra

29. vasárnap Színházterem **A három kismalac és a farkas**
10.00 óra

Februári előadások

2. csütörtök Játsház **Mátyás mesék,**
10.00 óra **avagy Matyi királlyá lesz**
Költögető bérlet

3. péntek Játsház **Mátyás mesék,**
10.00 óra **avagy Matyi királlyá lesz**
Tappancs bérlet

5. vasárnap Színházterem **Mese Pipo hercegről**
10.00 óra BEMUTATÓ

6. hétfő Színházterem **Mese Pipo hercegről**
10.00 óra Fehérlófia bérlet
Varázscseruza bérlet
Róbert Gida bérlet
Paprikajancsi bérlet

14.00 óra Színházterem **Mese Pipo hercegről**
Hüvelyk Matyi bérlet

07. kedd 10.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Vitéz szabócska bérlet Csodamalom bérlet Aranyhal bérlet A Csipkerózsika bérlet A Manócska bérlet
14.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Mátyás király bérlet
8. szerda 10.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Aranyhal bérlet B Csipkerózsika bérlet B Feketerigó bérlet Ofélia bérlet Álomlátó fiú bérlet
14.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Pinokkió bérlet
9. csütörtök 10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz
10. péntek 10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz
12. vasárnap 10.00 óra	Színházterem	A brémai muzsikusok BEMUTATÓ
16. csütörtök 10.00 óra 14.00 óra	Színházterem Színházterem	Gyermekmaskarádé Gyermekmaskarádé
19. vasárnap 10.00 óra 15.00 óra	Színházterem Színházterem	A világ legkisebb cirkusza Anton Anderle vendégjátéka A világ legkisebb cirkusza Anton Anderle vendégjátéka
21. kedd 10.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Bálványos vár bérlet Babszem Jankó bérlet Füles bérlet Margaréta bérlet

21. kedd 14.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Béka király bérlet A1 Gézengúzok bérlet B1, B2 Erős János bérlet A1, A2, A3, A4, A5
22. szerda 10.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Bolond Istók bérlet Lúdas Matyi bérlet
14.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Erős János bérlet B1, B2, B3, B4, B5 Béka király bérlet B1, B2
23. csütörtök 10.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Ezüst ló bérlet Furulyás Palkó bérlet Kukac Matyi bérlet Hétszínvirág bérlet Brémai muzikusok bérlet Költőgető bérlet
10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz
14.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Benedek Elek bérlet Parittyás Vince bérlet Csabakirályfi C bérlet
24. péntek 10.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Lurkók bérlet Igazmondó Juhász bérlet Kockásfülű nyúl bérlet Tappancs bérlet
10.00 óra	Játszóház	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz
14.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről Csabakirályfi bérlet 2/a, 3/a, 4/a, 3/b Tündérrózsa bérlet
26. vasárnap 10.00 óra	Színházterem	A brémai muzikusok

28. kedd
10.00 óra

Színházterem

Mese Pipo hercegről

Égig érő fa bérlet
Kökörccsin bérlet
Gógös Gúnár bérlet
Toldi Miklós bérlet

14.00 óra

Színházterem

Mese Pipo hercegről

Prücsök bérlet A1, A2
Kis hableány bérlet A1, A2
János Vitéz bérlet A 2a
Szegfűhajú János bérlet

HÍR

harang

virág

Megcsörrent a telefonom még az őszelőn, s a székesfőváros híres-neves bábszínházának igazgatója, Meczner János volt a vonal túlsó végén.

„Úgy hírlík itt mifelénk, hogy a Vojtina 30 esztendő lesz az idén! Tényleg?”

- szögezte nekem a kérdést.

„Most, hogy így mondd, ha jól utánaszámolok - tényleg!”

- mondtam én, s felrémlt bennem 1975. vidám szilvesztere, amikor is megalakult a Vojtina bábegyüttes.

„Akkor bizony elvárunk Benneteket vendégségbe a mi színházunkba! Gondoljátok ki, hogy mit szeretnétek megmutatni a pesti gyerekeknek, de legyen benne sokféle!” -mondta János.

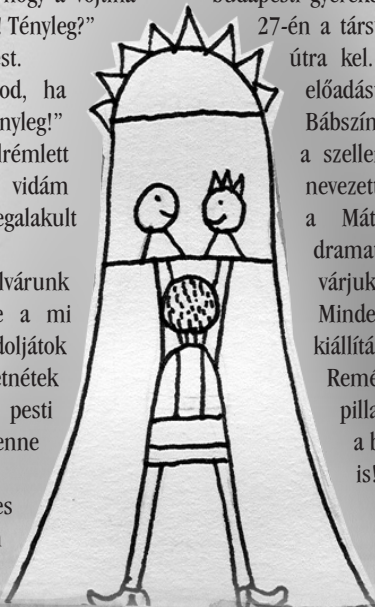
Elfogadtuk a szíves invitálást, s januárban útra kelünk.

Először Láposi Terka és csapata lendül munkába, és megrendezi az elmúlt 30 év előadásából válogatott kiállítást, amit egészen a tavasz végéig láthatnak majd a budapesti gyerekek. Majd pedig január

27-én a társulat csaknem egésze útra kel. A *Bábabukra* című előadást visszük a Budapest Bábszínház nagyszínpadára, a szellemesen „játészótérnek” nevezett teremben pedig a Mátyás királyról szóló dramatikus játékokkal várjuk majd a gyerekeket. Mindeközben persze a kiállítást is megnyitjuk.

Reméljük, sok örömteli pillanatot tudunk szerezni a budapesti gyerekeknek is!

Asbóth Anikó

Hetednapi játékok

Január

Előadások vasárnap

8. 10.00 óra	Színházterem	Ofélia Képeskönyv
15. 10.00 óra	Színházterem	Magelóna a nagyváradi Lilliput Társulat vendéglőadása
22. 10.00 óra	Színházterem	Ofélia Képeskönyv
29. 10.00 óra	Színházterem	A három kismalac és a farkas

Február

5. 10.00 óra	Színházterem	Mese Pipo hercegről BEMUTATÓ
12. 10.00 óra	Színházterem	A brémai muzsikusok BEMUTATÓ
19. 10.00 óra	Színházterem	A világ legkisebb cirkusza Anton Anderle vendégjátéka
15.00 óra	Színházterem	A világ legkisebb cirkusza Anton Anderle vendégjátéka
26. 10.00 óra	Színházterem	A brémai muzsikusok

Január

Családi hétvégék

8. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Dramatikus játék	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábocskákkal
15 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Dramatikus játék Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábocskákkal
15. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
29. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Dramatikus játék	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábocskákkal

Február

26. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
15 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves - bábkészítés Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése

Túl az Óperencián

Január és február fényben szegény hónapjaink. Hó, fagy, jég, csipős szél... Minden arra vár, hogy a Nap ereje egyre láthatóbban, érzékelhetőbben nőjön. A vizek mélyén a halak is ekkor kezdenek ébredezni, ikrákat rakni. Pikkelyeikkel mint megannyi fényes pénzermével meg - megcsillantják a vízbe besűrűdő nap fényét.

Úgy él, mint hal a vízben - mondja egyik szólásunk. De hogyan? Milyen hal? Meséinkben az **aranyhal** megszólal. Három kívánságát teljesíti annak, aki visszadobja a vízbe.

Az **aranyhal** itt a gazdagságra és a termékenységre utal. Vannak mesék, amikor az aranyhalacska szép kisasszonnyá változik. Ha a tenger vagy tó mélyéről kell gyűrűt felhozni a hősnek, biztos, hogy valamilyen hal lesz a segítségére.

Főleg az Ázsia északi sarkában élő halásznépek ismernek olyan mondákat, amelyekben a **hal** jelképesen jelenti az ember megölhetetlen részét, a lélkét, mely a test maradványaiban is képes újra életre kelni. *Lükő Gábor* szerint ezen jelentése miatt szerepel népdalainkban is olyan gyakran a **hal**.

*„Fogtál e már aranyhalat,
violaszím kötény alatt?”*

Szólásaink is szívesen hoznak példát a vizekben élő halaktól:

Fürge, mint a hal.

Hallgat, mint a hal.

Úgy alszik, mint hal a vízben.

Megszokta a hal a vizet, ember a levegőt.

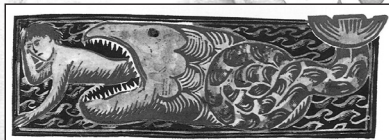
S mióta él **hal** a Földünk vizeiben? Tudósok szerint közel 500 millió évvel ezelőtt jelentek meg az első halak.

A halak titokzatos világa, a mélységek titkai, valamint e gerincesek furcsa lélegzése, szaporasága megmozgatta az ember képzeletét ősidőktől fogva. Már a paleolitikorából fennmaradtak kőből faragott vagy kőbe vésett hal alakú ábrázolások, amelyek a hatalomra és a nemzeterőre utalnak. A hal az alvilághoz is kapcsolódik, mivel régiója, a tengerek, óceánok mélye az ember számára idegen, titkokkal telt. Az egyiptomi és mezopotámiai hitvilágban a termékenyég jelképeként kifejezte a folyó éltető erejét. A templomokhoz szent halastavak tartoztak. A babiloni halisten,

Óannész papjainak öltözete a halra utalt. A hal alakú süvegük a katolikus liturgikus öltözetbe is átkerült.

A görög Aphrodité szerelem- és tengeristennő egy személyben. Polip, kagyló, korall és más tengeri állatok tartoznak az őt övező képzetkörhöz. De a görög mitológiában a halak általában a tenger, a tengeristenek - Poszeidón/ Neptunus, Néereusz és a Néereiszek - jelképei.

Az ószövetségi Jónás prófétát elnyelő nagy hal az alvilág szimbóluma lett, de eredetileg a kozmikus vizek erejét jelentette. Csak később vett fel negatív jelentést, és vált a Pokol gyomrának jelképévé. Jónást elnyelte a cet, de három nap múlva kikerült a gyomrából. Ez a szellemi átalakulást követő újjászületést jelképezi.

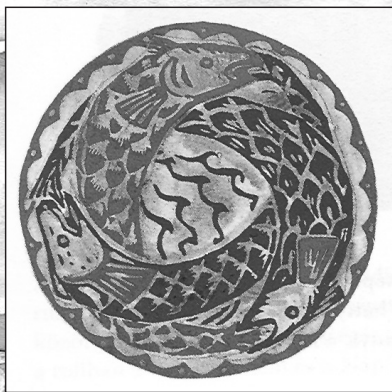

Jónás és a cet

A kelta mitológiában a halat a jóslással és az ihletettséggel társították, mivel ösztönei segítségével jut el ivóhelyére.

Az azték Teszkatlipoka - mert külön akart lenni fivéreinél - Nappá változott, hamuból formált emberekkel népesítette be a földet, de a többi isten parancsára víz mosta el valamennyit, s az emberek halakká változtak. Az özönvízmonda egyik kínai változatában a világkatasztrófa után Kun hal alakját ölti magára. Testéből megszületik Jü, akinek sikerül megzaboláznia a vizeket. Kínában a hal a gazdagság egyik szimbóluma, elsősorban az angolna hordoz náluk jelentést: a nászajándékként adott halpár termékenységet szimbolizáló

házassági ajándék.

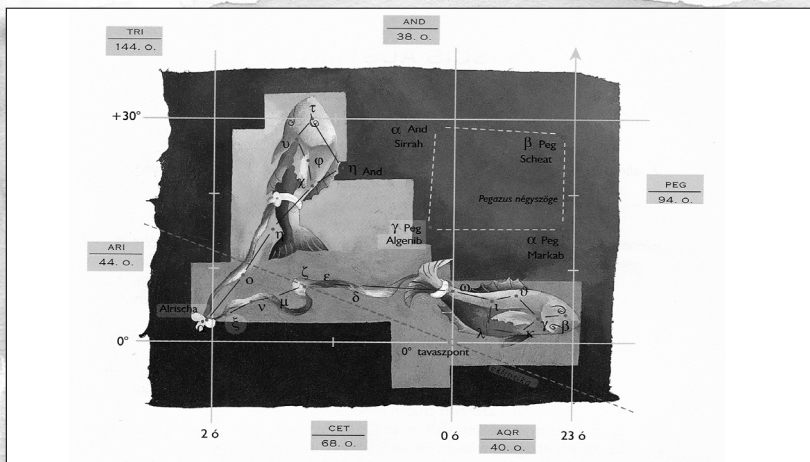

A három egymásba fonódó hal

A hal minden kultúrában a víz szimbolikus jelképe. Az élet és a halál vízének lakójaként az örök megújulás, az újjászületésre váró élet szimbóluma. A meghaló és feltámadó istenek mítoszaiban a túlvilági vizeken átkelő isten hal képét ölti magára. Az urali hiedelmekben az elhunytak lelkei is az ő útján járnak, a Tejút Egyenlítő feletti szakaszán madár, Egyenlítő alatti szakaszán hal képében. *Jankovics Marcell* szerint a *hal, báló, halál, halott* szavaink ezért is vezethetők vissza közös eredetre. A holtak lelkei mellett magát az alvilági vizek urát is megtestesítheti óriási szörny képében. A víziszörnyek alakjában testet öltő vízelem általában az égisten ellenlábas.

A hal termékenységi jelkép is, részben szaporasága miatt. Az ókori Szíriában, Kis - Ázsiában a szerelemistennő jelképe volt. Az evangéliumban is kivételesen fontos szerepet töltött be. Az első apostolok halászok voltak, Jézus pedig emberhalászokká teszi őket.

Egyes halfajokat külön is kiemel a hagyomány. A **lazac** a bőséget, tudást, ihletet jelenti. A **ponty** az erőt, bátorságot,

„Csillagászati” halak

küzdelemben való kitartást fejezi ki. A **delfin** a tengert és a tenger erejét, hatalmát jelenti, valamint a szabadságnak, nemességnek, a szerelemnek és megelégedésnek is szimbóluma. Királyi hal, az emberek iránt jó szándékkal viseltetik. A **cápa** a veszélynek, a gonoszoknak, a halálnak az előjele.

A hal a termékenységet és termőképességet jelenti, továbbá bőséget, nemzőerőt, bölcsességet, de szűkséget, szűkmarkúságot, ostobaságot, közönyt is. Igen, nagyon sokféleképpen közelíthetjük meg a hal mint jelkép jelentését. De ezek után szóljunk a **halról** mint a Föld élőlényeinek egyik képviselőjéről.

A halak olyan lábatlan, változó testhőmérsékletű gerinces állatok, amelyek édes vagy sós vízben élnek. Vérük nem szükségképpen hideg, de nem képesek rá, hogy belső hőt fejlesszenek. Így aztán testhőmérsékletük környezetük hőmérsékletétől függ. Legtöbbjük kopolytúval lélegzik, azaz a vízből, nem pedig a levegőből veszi fel az oxigént. Alakjuk áramvonalas, testük folyamatos

ívú a fejuktől a farkukig. Sokukat pikkely borít, úszóik segítségével úsznak. Körkörös látásuk van, nagyobb részük színeket is lát. A víz kiválóan vezeti a hangrezgéseket. A halak jól érzékelik ezeket. Például a cápa 200 méterről is meghallja leendő áldozata mozgását. Az egyes halfajok az összes lehetséges szaporodási módot felsorakoztatják: szaporodnak ikrával, de vannak peterakók és elevenszülő egyedek is köztük.

Halakat ma leginkább akváriumban láthatók, színeseket, érdekes formájukat. Nézzetek azonban fel néha az égre, mitológiai és csillagászati halat ott is láthatok (Cet, Halak)!

Sokfelől indultunk vizsgálódni, de ugye megérte?

És mivel mással is búcsúzhatnék stílusosan, mint azzal, hogy ha valaha aranyhállal hoz Benneteket össze a sors, teljesítse három kívánságotokat!

Láposi Terka

SZEZÁM, TÁRULJ!

Új év, új kiállítások! Minden tárlatnak, kiállításnak a feladata és célja, hogy ablakot nyisson egy - egy gondolatnak, érzésnek; betekintést adjon az alkotók által megformált képzelt és valóságos világ milyenségébe, megmutassa álmukat, vagy éppen azt, ki hogyan bánik az anyaggal. Vannak kiállítások, amik viszont történelmi időkbe engednek belépni a nézőt. Januártól két izgalmas kiállítást ajánlunk figyelmetekbe!

Az első, melyet 2006. január 13-tól látogathattok, Boráros Szilárd kiállítása lesz. Ő a zalaegerszegi Griff Bábszínház képzőművészeti vezetője. Szilárd Hottón él. Hottó a Zalai-dombságban meghúzódó apró település. Olyan ékessége annak a tájnak, hogy Szilárdot alig - alig lehet elhívni, azaz lehívni otthonából. Lehívni, mivel folyamatos emelkedőn kell hozzájuk felbaktatni. Pár száz lakójával, rengeteg kutyájával, templomocskájával igazi mesebeli falucskának tűnik minden odalátogatónak e helység. Szilárd házában minden szeglete, gerendája, ablaka, kilincse évszázados meséket tartogat. Ezekre Szilárd figyel, nagy ajándéknak tartja, hogy vigyázhat rájuk. Az udvar közepén álló hatalmas, öreg diófán hinta árulkodik arról, hogy gyermekecske is van a háznál, Laura, apja tündérlánya.

Boráros Szilárd sokfelé dolgozott már. Többek között Csehország városaiban - Liberecben, Prágában, Malovicében Magyarország bábszínházaiban - Kecskeméten, Budapesten, Pécsen, Győrött, Zalaegerszegen.

A kiállítás címe:
„Csallóközi atom”

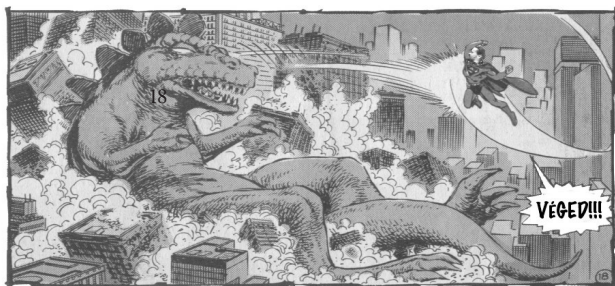
A kiállítást megnyitja:
Kovács Géza,
a zalaegerszegi Griff Bábszínház
igazgatója

A kiállítás 2006. január 13-tól
február 12-ig látogatható.

BORÁROS SZILÁRD

A bábtervező munkája során képeket önt formába. Dolgos hétköznapjait viszont barátai és kollégái, Kovács Géza és Végh Miklós formálták képekké, sőt, képregénnyé!

VALAMIKOR A MESSZI MÚLTBAN EGY KÜLÖNÖS ÉGI JÁRMŰ HULLOTT AJÁ A FÖLDRE. A LAZADÓ VARANGYOK ELŐL TÁVOLI GALAXIS CSÁSZÁRA MENEKÍTETTE A KÉK BOLYGÓRA ÚJSZÜLT TRÓNÖRÖKÖSÉT. 1968 JÚLIUS 18-ÁT IRTAK EKKOR. EGY DOLGOS CSALLÓKÖZI CSALÁD ÜVEGHÁZÁRA POTTYANT AZ ÉGI GYERMEK. SZILÁRDNAK NEVEZTÉK EL. 24 ÉV MŰLVA SZILÁRD HÉTKÖZNAPI BÁBTERVEZŐKÉNT NEKIVÁGOTT A VILÁG MEGHŐDÍTÉSÉNEK. ÁM A SZERÉNY KÜLSŐ MÖGÖTT EGY SZUPERHŐS BÚJT MEG.

NEM IGAZ, EZ A VILÁG
LEGEGYSZERŰBB TERVE!

SZILÁRD, EZ NEM
MEGVALÓSÍTHATÓ!

TERVELFOGADÁS
ZALAEGERSZÉGEN

SZILÁRD,
LASSITS!

NEKEM 2 TERV-
ELFOGADÁSOM LESZ.

NEKEM 3!

HA-HA-HA!

MIENK
A VILÁG!

OH!!!

NE MENJEL EL,
NINCS KÉSZ
A DISZLET!

HAZAVAR ENGEM
HOTTÓI BIRTOKOM,
HOL FORR MÁK
A BOK
ÉS LEVÁGÁSRA VÁR
4 SZÜRKEMARHAM.

Február 19-től megvalósul régi álmunk! Debrecenbe varázsoljuk a világ legkisebb cirkuszát, azaz Anton Anderle bábszínházát. Szeretnénk, ha Európa és a nagyvilág híres vásári bábosai, bábmúzeumai is eljuttatnák hozzánk, Debrecenbe gyűjteményeik legszebb bábjaikat. Az első, igazán bábtörténelmi jelentőségű kiállításunk a 2005 januárjában bemutatott Korngut - Kemény család hagyatéka volt. Ez, a második szintén nagy jelentőségű kiállításunk Szlovákia bábosát, Anton Anderlét mutatja be.

Anderle családjának gyökerei egészen az 1800-as évek végéig nyúlnak vissza. Kezdetben a család csak Szlovákián belül utazott előadásokkal, s lovas kocsí vitte őket faluról falura,

városról városra. Náluk családi hagyomány a bábjátszás. Nagyanyja, nagyapja és édesapja is ezt a mesterséget űzte. A bábok között olyan is akad, amelyik bizony matuzsálemi korral büszkélkedhet, hiszen 160 évet is megért már.

Kisfiúként Anton Anderle a színpad mögött üldögélt, és figyelte, hogyan játszik édesapja és nagybátyja bábszínházat. Hamarabb tudta egy - két előadás szövegét, minthogy írni és olvasni tanult volna. Anderle nemcsak virtuóz bábjátékos, hanem szenvedélyes gyűjtő is. Megpróbálja föl kutatni az egykori játékosokat, megőrzi emlékeiket, fennmaradt bábjaikat. Jelentős bábgyűjteménnyel

rendelkezik. Ezekből a kincsekből hozza el városunkba kedvenceit. Találkozhattok majd Gasparkoval, a népi hőssel, aki a mi Vitéz Lászlónkkal rokon, mívesen faragott ördögökkel, apró marionett színpadokkal, amelyekben valaha papírból készült bábokkal játszottak. Olyanok ezek, mintha ékszerdobozok lennének.

Anderle és családja a hagyományokat őrizve a jelenbe idézik évszázados bábjaikkal és

THÉÂTRE TRADITIONNEL DE MARIONNETTES

TRADITIONAL PUPPET THEATRE
TRADITIONELLES MARIONNETTENTHEATER

TEATRO TRADIZIONALE DELLE MARIONETTE

ANTON
ANDERLE
SLOVAKIA

virtuóz játékkal a régmúlt történeteket, őrzik a vásári mutatványosság minden csínját - bínját.

Gyertek el, nézzétek meg ezeket a pótolhatatlan, mesélni tudó bábokat! Bizonyára kedvet kaptok majd ahhoz, hogy otthon ti is színpadot készítsétek, bábszínházat játsszatok. A gyűjteményen keresztül megtapasztalhatjátok, megérezhetitek, hogy a bábművészet is évszázadok óta jelentős ága a művészetek hatalmas tárházának.

A kiállítás címe:

„A világ legkisebb cirkusza”

A kiállítást megnyitja:

Asbóth Anikó,
a Vojtina Bábszínház igazgatója,

Láposi Terka

A Bábszínház játszóhelyének
művészeti vezetője és

Kemény Henrik

Kossuth-díjas bábművész

**A kiállítás 2006. február 19-től
április 8-ig látogatható**

Ebben a rovatban adjuk hírül Nektek a számunkra is örömteli eseményt: a Budapest Bábszínház meghívott Bennünket, a Vojtina Bábszínházat, hogy náluk is ünnepeljük meg 30 éves születésnapunkat. Ők szívesen adnak helyet egy, a 30 évet bemutató kiállításnak. E gyűjteményes tárlat a budapesti gyermekek előtt is felfedné, hogy nagyon - nagyon sok kedves bábunk, díszletünk van az elmúlt évtizedekből. Igen, örömmel és izgalommal visszük el hozzájuk mindazt, amit és akiket szeretünk: Pinokkiót, Bonifácot, Tündér Lalát, a Kis nemes, Paprika Jancsit, Többsincs királyfit, Árgyelust, Hüvelyk Mátyást, Gyigyimókát, Kendzsebájt, Cspkerözsikát ...

Kiállításunk címe:

**„Aki nem hiszi,
járjon utána!”**

**A kiállítás 2006. január 27-től
június 11-ig látogatható.**

Láposi Terka

Játzóházi lámpás

Január és február a tél kemény, fényben szegény két hónapja szinte mindenkit meg és kipróbál. Hosszú, hideg esték, didergő napok. De mégis lesz benne mulatság, vidámság, ha eljöttök Játzóműhelyünkbe. Igazi „játékszínházzá” alakítjuk segítségetekkel termünket, műhelyünket, csak gyertek minél többen és többször. „Játékszínház”! Képzeljétek, ezt az elnevezést egy óvodás játszótársunk adta nekünk. Ő hívta így egyik alkalommal a foglalkozás befejezése után a termet: JÁTEKSZÍNHÁZ! Nagyon tetszik mindannyiunknak az elnevezés! Köszönjük!

Szóval, lássuk a vígságot kiváltó foglalkozásaink sorát!

Ugye sejtitek, hogy nagyon gazdag két hónap áll előttünk! Fényben szegény, de kacagásban annál több ígérkezik!

Kézműves napokon egy sokak által kedvelt és ismert mese hőseivel találkozhattok. A *csókalányok* című magyar varázsmesét idézzük meg Veletek, majd elkészíthetitek az átváltozó bábot. Mifélet? Hát, ahogy a lányok átváltoznak madárrá. Egy mozdulat elég, hogy a lányok átalakuljanak csókává. Tanúi lehetek, ahogy az egyszem fiúgyermek milyen megpróbáltatások útján találja meg testvéreit, a lányokat. Szép mese! Átváltozós! Farsang idején pedig mindenki szeretne valamivé átváltozni, átalakulni. Erre lesz alkalmas ez a foglalkozásunk.

A **táncbázi alkalmakkor** minden megtörténhet Veletek, még az is, hogy lányból fiúvá és fiúból lánnyá változtok. Legalábbis a farsangi szokásokat felelevenítő mulatságok sorába ez is beletartozik. Magi Krisztivel és Batkával farsangi lakodalmas keretében búcsúztathatjátok

el a telet, a rideg fagyot, és a sötétet. Sőt! Megtanulhatjátok, hogyan kell illendően felkérni egy lányt táncolni, és a lánynak szabad-e visszautasítani a legényt?!

Farsangi táncházaink időpontjait az *„Illik a tánc a farsangnak, minden rongya figyeg annak...”* cím alatt találjátok meg újságunkban.

A farsang évszázadok óta arra volt hivatott, hogy a sötétet, fagyot elűzve a tavasz eljövételét készítse elő. Eltemette a telet, melyet a játék alkalmain szalmabáb helyettesített. Legtöbbször zajos felvonulásokat szerveztek és szerveznek még napjainkban is, hogy a tél elűzése minél látványosabb legyen. Termékenységharózkodásokat végeznek, hogy a tavasz egészségben, erőben érjen mindenkit. A maskara ősidők óta az ember átalakulási vágyát fejezi ki. Valami vagy valaki másnak a bőrében, héjában, öltözetében való átlényegülést, átalakulást szolgál minden farsangi jelmez.

Ezt igyekszünk nektek is megélhetővé tenni Gyermekmaskarádé napunkon, amikor

bábosházunk minden tagjával várunk Benneteket egy kacagtató mulatságra. Ezen a napon találkozhattok a medvével, aki épp akkor bújik ki a barlangjából, de segíthettek megkeresni gazdaasszonyunk elveszett kecskéjét is, táncot rophattok huszár urammal a ... És természetesen közös erővel elúzhathatjuk a telet, a tél minden velejáróját: a hideget, a fagyos szeleket, a sötétet. Minél többen gyertek, hogy igazi nagy mulatsággal csalogassuk a tavaszt!

Dramatikus napjaink is sok vidámságot ígérnek! Az ovis bérletben a *Matyi királyfia lesz* című mesénket láthatjátok. Segítségére lehettek a királyi udvarban a dadusnak, hogy neveltjei, leánykái udvarhölgyekké váljanak. Mit kell ehhez tegyetek? Eljönni, és ha az udvarhölgyjelöltek valamelyike játékba hív, bátran belépni a királyi udvar mesebirodalmába. Ha így tesztek, nagy örömet szereztek a dadusnak is. Várunk Benneteket!

Továbbra is részesei lehettek még ebben a két hónapban *A Csudakard története* című játékunknak. Sokatokkal beszélgetve érdekes élmények érnek bennünket, játszókat, mesélőket. Mindenkinek vannak álmai, van, aki emlékszik rá, van, aki nem. A mesénk egy álmot látó fiúcskáról szól, akinek

sok viszontagság után teljesül az álma. És miért ez a mese címe: **Csudakard?** Fejtsük meg közösen a mesét! Legyetek a vendégeink!

A családi bétvégék „játékszínházunkban” egyre kedveltebbek. Köszönjük Nektek és Szüeliteknek is!

Kedves Anyukák, Apukák, Nagyszülők! Köszönjük a bizalmat! Az, hogy gyakran jönnek, arról győz meg minket, hogy gyermekeiknek ilyen típusú játékokra, alkalmakra is szükségük van. Egyszer többször tapasztaljuk azt, hogy már két éves korú gyermekeiket is ránk merik bízni. Mi szintén alkalmasnak tartjuk foglalkozásainkat arra, hogy a legkisebb korú apró nép is ellátogasson hozzánk. Igyekszünk úgy összeállítani meséinket, táncainkat, bábjaink megformáltságát, hogy már nekik is élményt szerezzen, és ily módon a pici, a kicsi, a nagyobbacska és a nagy gyermek is játszótársra találjon műhelyünkben.

Szeretnénk, ha játékba ötvözve találná, tapasztalná meg magának mindenki a bábszínház minden szépségét! Szeretettel várjuk Önöket továbbra is! Gondolataikkal, kérdéseikkel, tanácsaikkal pedig, kérjük, hogy keressenek meg minket! Köszönjük!

Láposi Terka

GYÖNYKAGYLO

November és december havában Végh Barbara logopédia szakos gyógypedagógust kérdeztem Rólatok. Arra biztatott, hogy tanuljam meg felfedezni magamban a mindig és mindenkor jelenlévő gyermekit. Tapasztalata és hite szerint a bizalom és az egyszerűség átsegít minden korláton. Legyek nyitottabb és elfogadóbb sok-sok mindennel, és akkor megtaláljuk egymást.

Borsos Marianna, gyógypedagógust arról faggattam, Nektek mit jelent a zene? A zene, ami láthatatlanságánál fogva talán az egyik legtitokzatosabb, legösszetettebb, legeragadóbb szellemi alkotás. A bábszínpadon a muzsika az előadás teljességét, szolgálja. Atmoszférát teremt a játékhoz, nélkülözhetetlen. A zene viszont gyógyíthat is.

Borsos Marianna a Szivárvány Korai Fejlesztő Intézetben dolgozik. Apró gyermekeinek, neveltjeinek minden mozdulatából ért, pedig van közöttük izomsorvadásos, idegrendszeri sérült, olyan, akinél a szellemi teljesítőképesség csökkent értékű vagy a fejlődési tempó lényegesen lelassult. Ezek a gyermekek viszont olyan aprók, picik, hiszen 1 és fél éves kortól 4 - 5 éves korúig járnak Mariannához, hogy beszélni is alig tudnak. A velük foglalkozó szakembereknek így módon sokféle vizsgálatot, játékot ki kell próbálni, hogy a gyógyulás és fejlesztés útját megtalálják.

Marianna tekintetéből, mozdulataiból nyugalom árad. A vele való találkozások alatt hamar ráérezhetünk ennek titkára: szaktudására és életszeretetére. Mindig, de mindig mosolyog. Hangja lágy, meleg, a „Mindegyikükre van időm!” biztonságát jelentő.

A zenét és a mozgást életelemének tekinti. „Először nagyon izgultam, mit is mondjak Nektek a zenéről. Miután tollat ragadtam már tudtam, hogy nagy boldogság ez a

szívemnek. Lehetőség arra, elmesélem, milyen is a mi Zenénk.

Amikor azt a szót halljuk: zene, mindenkinek más műfaj jut eszébe. Nekem a gyermekdalok, a mondókák. Hogy miért? Azért, mert úgy gondolom, hogy ez kulcs a többi műfajhoz, és kulcs a szemek csillogásához, a mozdulatok lendületéhez, a mozdulatlanság csendjéhez, a hallható hanghoz és a belső hanghoz. Nálunk a zene lehetőséget ad a szocializációhoz, a társadalmi beilleszkedéshez. Ahhoz, hogy mamák, anyukák, apukák és gyerekek együtt érezzenek, együtt lüktessenek a hangokkal. Megérint a ritmus, a dallam, a szófoszlány, valaki rám néz, mi is „megérintjük” egymást, találkozik a tekintetünk. Igen, igazi lelki találkozás ez a láthatatlanságban, amit a muzsika, dal, a ritmus hoz az életünkbe.

Kiénekeljük a nevünket, hangszerekkel bemutatjuk magunkat. Megtanulunk - apróságok és szülők is - egymásra figyelni, és kifejezni örömünket, bánatunkat. Tapsolunk mások bátorságáért, sikeréért, izgulunk egymásért. Kinyitjuk a szívünket!

A gyerekdalok, mondókák és a hozzájuk kapcsolódó játékos mozdulatok azokat is szólásra bírják, akik még nem tudják gondolataikat szavakba önteni, de így kifejezőeszközeik gazdagodnak, tágulnak. Most, amikor e sorokat írom, esik a hó és végelethatalan a csend hangja. Szobámba a szomszéd iskolából gyerekszivaj szűrődik be. Az öröm hangjai ezek. A hópehely örömenjeje.

... Igen, ma, a foglalkozáson mi is elmutogatjuk ezt a varázslatos fehérséget, a hó hullását: megmozdulnak ujjaink, karjainkkal szelet kavarunk, és a gyertya fényénél megmelegítjük azokat, akik fáznak. Persze mindezt a jól ismert vendégeinkkel: a mondókákkal és dalokkal. ... És Vivaldit hallgatunk ... - a tavasz hangulatát csalogatjuk be a téli szobába. ... Ismét mozdulunk, mesél a kezünk, tekintetünk, érintésünk.

A „zene” szót jelző nélkül használtam, mert a mi céljainkra alkalmas, akármilyen stílusú is az. A hangszerek improvizatív, frögtönző összecsengése éppoly felemelő, mint Bach, Kodály zenéje, valamint a magyar és más népek zenéje.

„A hang a zenében ég, ahogy a szó a versben ég, a szín a képben ég. A művészet az a képesség, amely gyújt és csóvát vet az anyagba, és fellángol. De sajátos tűzzel. Az anyag tüze a hang, a szín, a kő, ezzel a tűzzel együtt ég az élet tüze és a halálé és a halhatatlanságé.”

(Hamvas Béla)

„Ime, ilyen a mi tűzünk. Köszönöm Nektek, apró lángocskáink!

Borsos Marianna (gyógypedagógus)

A tél utolsó két hónapjában a következő foglalkozásokon várunk Benneteket!

JANUÁR - Boldogasszony hava

8. vasárnap 15 óra	CSALÁDI HÉTVEGE Dramatikus játék	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal
18. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
19. csütörtök 14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal

FEBRUÁR - Bőjtelő hava

14. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
20. hétfő 10 és 14 óra	TÁNCHÁZ Gyermekjátékok	„Illik a tánc a farsangnak, minden rongya fityeg annak,...” - kecskejárás, avagy farsangi alakoskodások és mulatságok

Január - Boldogasszony Hava

5. csütörtök 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal
6. péntek 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
8. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Dramatikus játék	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal
15 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Dramatikus játék Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal
10. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
11. szerda 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
12. csütörtök 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	A Csudakard története „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” apró játék, apró bábockákkal
15. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
16. hétfő 10 és 14 óra	TÁNCHÁZ gyermekjátékok	„Illik a tánc a farsangnak, minden rongya fityeg annak, ...” - kecskejárás, avagy farsangi alakoskodások és mulatságok
17. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése

18. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
19. csütörtök 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A Csudakard története „Csudálatos álmod láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal
20. péntek 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
24. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
25. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
29. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Dramatikus játék	A Csudakard története „Csudálatos álmod láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal
30. hétfő 10 és 14 óra	TÁNCHÁZ gyermekjátékok	„Illik a tánc a farsangnak, minden rongya fityeg annak, ...” - kecskejárás, avagy farsangi alakoskodások és mulatságok
31. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése

FEBRUÁR - Böjtelő hava

1. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
2. csütörtök 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
3. péntek 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
7. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése

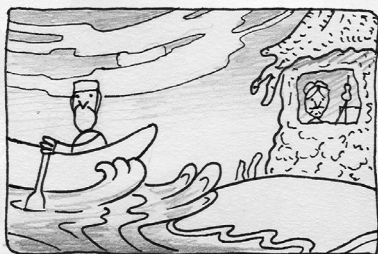
8. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
9. csütörtök 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy: Matyi királlyá lesz Mi módon, és hányféle képen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el
10. péntek 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
13. hétfő 10 és 14 óra	TÁNCHÁZ gyermekjátékok	„Illik a tánc a farsangnak, minden rongya fityeg annak,…” - kecskejárás, avagy farsangi alakoskodások és mulatságok
14. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
16. csütörtök 10 és 14 óra	GYERMEK MASKARÁDÉ DRAMATIKUS JÁTÉK	„Itt a farsang, áll a bál…” - télűző mulatságok a Vojtina Bábosházban
20. hétfő 10 és 14 óra	TÁNCHÁZ Gyermekjátékok Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	„Illik a tánc a farsangnak, minden rongya fityeg annak,…” - kecskejárás, avagy farsangi alakoskodások és mulatságok
21. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
22. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
23. csütörtök 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy Matyi királlyá lesz Mi módon és hányféleképpen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el!
24. péntek 10 óra	OVIS BÉRLET Dramatikus játék	Mátyás mesék, avagy: Matyi királlyá lesz Mi módon, és hányféle képen beszélük Mátyás királlyá választását? Ezt meséljük el
26. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves - bábkészítés	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése
15 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves - bábkészítés Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A csókalányok című magyar népmese átváltozós bábjának elkészítése

Mesekamra

A.Sz. Puskin

Mese a halászáról meg a kis halról

Öregember,
öregasszonyával,
Kék tengernek partján éldegélt.
Éldegéltek öreg sárkunyhóban
Harminchárom esztendeje már.
Öregasszony fonta fonalát.

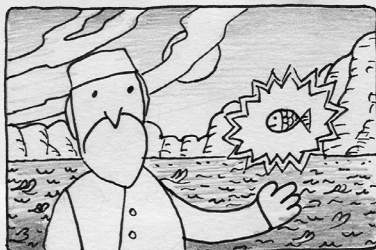
Öregember halászatni járt,
Hálóját először kivetí.
Nincs más benne - csak tengeri
giz-gaz.
Hálóját másodszor kivetí,
Tele van az hínárral,
moszattal.
Hálóját harmadszor kivetí,
Nincs más benne, mint egy kicsi
hal,

Csakhogy az a kicsi hal
aranyhal!

S az aranyhal szája szóra nyílik
S emberhangon ekkép esdekel:
"Engedj, öreg, vissza, vár a
tenger,
Váltságdíjat kapsz értem, ha
kell,
Teljesítem, bármit is kívánnál."
Megijedt a halász a csodától:
Itt halászik harminchárom éve,
Sosem hallott még halat
beszélni.

Az öreg a halat elbocsátja
S szól utána kedvesen becézve:
"Isten veled, szép
aranyhalacska!
Nem kell nekem váltságdíj
tetőled.

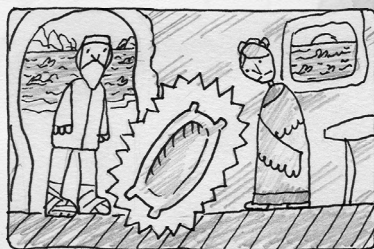
Menj, siess a kék tenger vizébe,
Bolyongani szabad
messzeségbe!"

Ballag haza öregasszonyához,
 Szól neki a félelmes csodáról:
 "Nem fogtam ma, csak egy kis
 halacskát,
 Aranyhal volt, nem akármilyen
 hal,
 Szólt a kis hal, úgy, ahogy mi
 szólunk,
 Kéredzkedett kék tengerbe
 vissza,
 Váltásdíjat érte felajánlott,
 Váltásdíjat, amit én kívánok.
 Váltásdíjat venni féltem én,
 Kék tengerbe
 visszaeresztettem."
 Öregasszony az öreget szidja:
 "Ó, te mamlasz, ó, bolond
 fajankó!
 Hogy nem vettél váltásdíjat a
 haltól!
 Legalább egy teknőt kérj
 nekem,
 A mienk már szétrepedt
 egészen."

Megy az öreg kék tenger
 partjára.
 Látja, hogy a tenger
 fodrozódik.
 Parton áll, az aranyhalat hívja.
 Odaúszik és kérdi az aranyhal:
 "Öregapó, hát neked mi kell?!"
 Szól az öreg, mélyen
 meghajolva:
 "Szánj meg engem, ó, aranyhal

úrnő,
 Én az öregasszonytól
 kikaptam,
 Nem hagy nyugton engem,
 öregembert.
 Elzavart: új teknő kell neki,
 A mienk már szétrepedt
 egészen."
 Azt feleli erre az aranyhal:
 "Ne búsulj hát, menj isten
 hírével.
 Meglesz majd az új teknő - ne
 félj."
 Ballag haza öregasszonyához,
 Új teknőt lát az
 öregasszony nál.
 Öregasszony szitokkal fogadja:
 "Ó, te mamlasz, ó, bolond
 fajankó!
 Teknőt kértél, ó, te málé,
 teknőt!"

Azt hiszed tán, nagy dolog egy
 teknő?
 Fordulj vissza, szólj az
 aranyhalnak:
 Kérj tőle egy szép falusi
 házat!"

Megy az öreg kék tenger
partjára.

Látja, hogy már elborul a
tenger.

Parton áll, az aranyhalat hívja.

Odaúszik s kérdi az aranyhal:

“Öregapó, hát neked mi kell?!”

Szól az öreg, mélyen
meghajolva:

“Szánj meg engem, ó, aranyhal

úrnő,

Szidalommal várt az

öregasszony,

Nem hagy nyugton engem,

öregembert.

Házat akar a rigolyás asszony.”

Azt feleli erre az aranyhal:

“Ne búsulj hát, menj isten
hírével.

Nem kell félned: megszerez majd
a ház.”

Megy az öreg kunyhója felé:
Kunyhójának nyoma sem
maradt.

Áll az új ház, szép

tisztaszobástul,

Kéményestül, cserepestetüstül,

Kapuszárnya erős tölgyfa
deszka.

Ablakában ül az öregasszony,

Mindhiába - csak urát

szapulja:

“Ó, te mamlasz, igazi fajankó!

Házat kértél, mafla,

parasztházat!

Fordulj vissza, szólj az

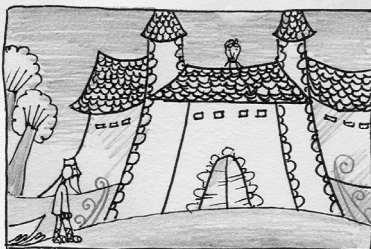
aranyhalnak:

Nem leszek én durva

parasztasszony,

Leszek inkább ősnemes

nagyasszony.”

Megy az öreg kék tenger
partjára.

Látja, hogy már háborog a
tenger.

Parton áll, az aranyhalat hívja.

Odaúszik s kérdi az aranyhal:

“Öregapó, hát neked mi kell?!”

Szól az öreg meghajolva
mélyen:

“Szánj meg engem, ó, aranyhal
úrnő,

Még bolondabb lett az

öregasszony,

Nem hagy nyugtán engem,

öregembert.

Nem lesz többé durva

parasztasszony,

Akar lenni ősnemes

nagyasszony.”

Azt feleli erre az aranyhal:

“Ne búsulj hát, menj isten
hírével.”

Ballag haza
öregasszonyához.
No de mit lát? Kastélyt,
tornyosat.
A tornácon áll az öregasszony,
Kis subája drága
cobolyprémből,
Arany brokát födi fehebúbját,
Nyaka körül nehéz
igazgyöngyök,
Aranygyűrűk csillognak kezén,
Lábán piros csizma
kordovánból.
Körülötte cselédek sűrögnek,
Veri őket, hajukat cibálja.
Szól az öreg, öregasszonyához:

“Adjonisten, nemesasszony
úrnóm!
Ugye, most már megnyugszik a
lelked?”
Ráripakodik az öregasszony -
Szolgálni az istállóba küldi.

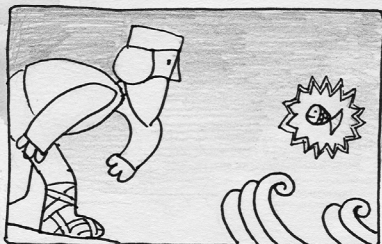
Múlik egy hét, elmúlik a
másik,
Még bolondabb lesz az

öregasszony,
Az öreget újra kérni küldi:
“Fordulj vissza, szólj az
aranyhalnak:
Nem leszek már ősnemes
nagyasszony,
Leszek inkább nagyhatalmú
cárnő.”
Megijedt az öreg, kifakad:
“Mi lelt asszony, bolondgombát
ettél?
Azt sem tudod, hogy kell lépni,
szólni,
Rajtad nevet majd az egész
ország.”
Erre mérges lett az
öregasszony,
Szegény urát jól pofonüti.
“Mit merészelsz, muzsik?
Feleselni,
Ősnemes nagyasszonnyal,
velem?
Míg szépen vagy, mégy a
tengerpartra,
Vagy ha nem mégy, vitetlek
erővel!”

Megy az öreg, megy a
tengerpartra,
Látja, hogy már sötét az a
tenger.
Parton áll, az aranyhalat hívja.
Odaúszik s kérdi az aranyhal:
“Öregapó, hát neked mi kell?”
Szól az öreg meghajolva

mélyen:
"Szánj meg engem, ó, aranyhal
úrnő,
A vénasszony újra
megbolondult:
Nem lesz többé ősnemes
nagyasszony,
Akar lenni nagyhatalmú
cárnő."

Azt feleli erre az aranyhal:
"Ne búsulj hát, menj isten
hírével.
Ne félj: cárnő lesz az
öregasszony."
Ballag haza öregasszonyához.
Mi ez? Cári palota előtt.
Kit lát benne? Öregasszonyát.
Ott ül asztalánál, ő, a cárnő,
Kiszolgálják nemesek, bojárok,
Töltögetnek délibort neki -
Eszik hozzá fűszeres kalácsot,
Körülötte rettenetes őrség,
Vállukon a rettenetes fejsze.

Több se kell a rettegő
öregnek -
Vénasszonya lábához letérdel.
"Adjonisten, rettenetes cárnő!"

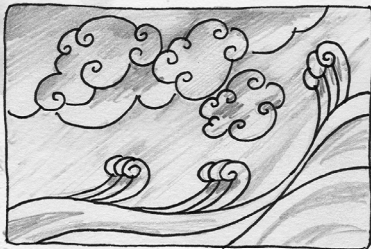
No de most már megnyugszik a
lelked?"

De az öregasszony rá se néz,
Parancsot ad: ki vele, ne lássa!
Odafutnak nemesek, bojárok,
Az öreget ütik, taszigálják,
Szaladnak az ajtónálló örök,
Fejszéikkel majdhogy
felaprítják.

Látja a nép, nagyot nevet rajta:
"Úgy kell neked, vén ostoba
birka!
Tanulhattál, pipogya fajankó!
Bolond, aki más szekerét
tolja!"

Múlik egy hét, elmúlik a
másik,
Még bolondabb lesz az
öregasszony.
Udvaroncokat szalajt uráért,
Megkeresik, hurcolják elébe.
Szól az öregasszony az öreghez:
"Fordulj vissza, szólj az
aranyhalnak:
Nem leszek én nagyhatalmú
cárnő,
Leszek inkább tenger
királynője,
Lakom inkább óceán-
tengerben,
Ott szolgáljon engem az
aranyhal,
Ő legyen majd futosó
cselédem."

Most az öreg nem mer
feleselni,
Nem mer még egy árva szót se
szólni.
Megy immár a kék tenger
partjára,
A tengeren lát fekete orkánt,
Dagadoznak haragvó hullámok
Száguldanak, vonítanak,
bőgnek.

Parton áll, az aranyhalat hívja,
Odaúszik, kérdi az aranyhal:
“Öregapó, hát neked mi kell?”
Szól az öreg, meghajolva
mélyen:

“Szánj meg engem, ó, aranyhal
úrno!

Mit tegyek az átkozott
banyával?
Akar lenni tenger királynője,
Akar élni óceán-tengerben,
Azt akarja, szolgálj te magad,
Te magad légy futosó cselédje.”
Nem szól erre semmit az
aranyhal,
Loccsan egyet farka a
habokban.

Beleúszik tenger mélységébe.
Vár válaszra, vár a
tengerparton,
Elunja az öreg, hazaballag -
Látja újra: előtte a kunyhó,
A küszöbén ül az öregasszony,
Lába előtt ott a törött teknő.

Bábos hársi REND

**A Vojtina Bábszínház
nyitvatartási rendje:**

A pénztár nyitvatartása:
hétfő-péntek: 9-12.30 óráig
és 13-18 óráig
szombat-vasárnap:
9-13 óráig

Az információ nyitvatartása:
hétfő-péntek: 8-18 óráig
szombat: 9-13 óráig
vasárnap: 9-12 óráig

A kiállítás megtekinthető:
hétfő-péntek: 9-18 óráig
szombat: 9-13 óráig
vasárnap: 9-12 óráig

**A 2005/2006-os évad jegyárai
2005. szeptember 1-től:**

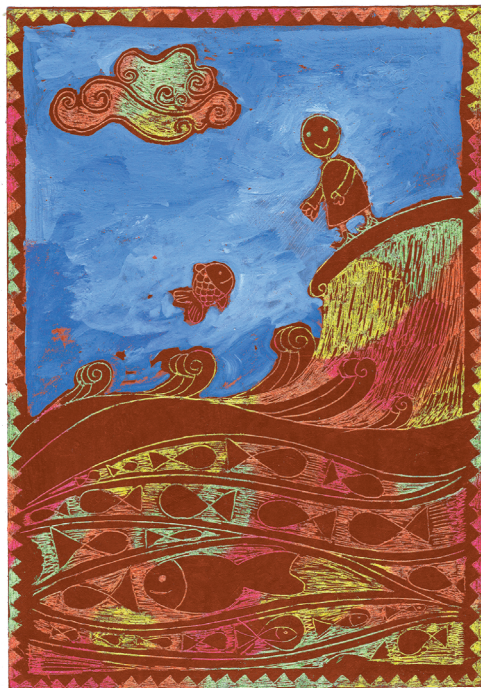
Gyermekelőadás: 700.- Ft/fő
Játsszóházi foglalkozás: 550.- Ft/fő
Felnőttelőadás: 800.- Ft/fő

A színház a műsorváltoztatás jogát
fenntartja!

*Az előadásokra és
a családi játszóházakra
jegyek válthatók
a színház jegypénztárában
(4026 Debrecen, Kálvin tér 13.),
telefonon elővételben is (418-160).
Az előre lefoglalt jegyeket
szombaton 13 óráig
lehet átvenni a színház
jegypénztárában.*

A hétköznapi játszóházi foglalkozásokra
szervezett csoportok jelentkezését várjuk.

A hétköznapi bábszínházi előadásokra
jegyek is válthatók a színház
jegypénztárában.

Bábszínházi *figyelő*

**A Vojtina Bábszínház kéthavonta megjelenő
ingyenes kedvcsináló kiadványa**

Felelős kiadó: Asbóth Anikó igazgató

Főszerkesztő: Papp Melinda

A szerkesztőbizottság tagjai: Asbóth Anikó, Láposi Terka,
Kövesi Zsuzsa

Tördelőszerkesztő: Szoták László

Grafika: Kovács Lajos

Nyomda: Onix Nyomda Kft.

Drótposta: vojtina@vojtinababszinhaz.hu

Világháló: www.vojtinababszinhaz.hu